

2023

EDUCATION

Paper : EDU-HC-2016

(**Philosophical and Sociological Foundations
of Education**)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the meaning of the Greek word
'sophia'?

গ্ৰীক শব্দ 'sophia'ৰ অৰ্থ কি?

(b) What is the meaning of Veda?

বেদৰ অৰ্থ কি?

(c) Yoga philosophy is also known as _____ philosophy.

(Fill in the blank)

যোগ দৰ্শনক _____ দৰ্শন বুলিও জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(d) 'Follow nature' is one of the main slogans of _____.

(Fill in the blank)

'প্রকৃতিক অনুসৰণ কৰা' হৈছে _____ ব এটা মুখ্য শ্লোগান।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(e) C. S. Peirce is considered as the father of pragmatism.

(Write True or False)

চি. এছ. পীয়েৰচক প্ৰয়োগবাদৰ পিতৃ স্বৰূপে গণ্য কৰা হয়।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(f) Secondary groups are large in size.

(Write True or False)

মাধ্যমিক দলসমূহ আকাৰত ডাঙৰ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(g) The English word 'sociology' has been derived from which language?

ইংৰাজী 'sociology' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

(h) Who wrote the book, *Republic*?

Republic নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে বচনা কৰিছিল?

(i) The English word 'culture' has been derived from which language?

ইংৰাজী 'culture' শব্দটো কোনটো ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে?

(j) Mention one remedial measure of social disorganization.

সামাজিক বিসংগঠন ৰোধৰ এটা উপায় উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions very briefly :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Upanishad?

উপনিষদ কি?

(4)

- (b) Mention two principles of naturalism.
প্রকৃতিবাদৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।
- (c) Mention two characteristics of social group.
সামাজিক দলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (d) Write two factors of social change.
সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ দুটা উপাদান লিখা।
- (e) Give one suitable definition of culture.
সংস্কৃতিৰ এটা উপযুক্ত সংজ্ঞা দিয়া।

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Scope of Philosophy
দৰ্শনৰ পৰিধি
- (b) Concepts of God and Soul of Vedic philosophy
বৈদিক দৰ্শনৰ ঈশ্বৰ আৰু আত্মাৰ ধাৰণা

(5)

- (c) Astangika Yoga
অষ্টাংগিক যোগ
- (d) Principles of Pragmatism
প্ৰয়োগবাদৰ নীতিসমূহ
- (e) Nature of Sociology
সমাজবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি
- (f) Cultural Change
সাংস্কৃতিক পৰিৱৰ্তন

4. Define philosophy. Discuss the nature of philosophy. $3+7=10$

দৰ্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া। দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is educational philosophy? Discuss the impact of philosophy on education. $3+7=10$

শিক্ষা দৰ্শন কি? শিক্ষাৰ ওপৰত দৰ্শনৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

(6)

5. Who was Gautama Buddha? What were the four basic principles of Buddhist philosophy? Discuss. 2+8=10

গৌতম বুদ্ধ কোন আছিল? বৌদ্ধ দৰ্শনৰ চাৰিটা মূল নীতি কি আছিল? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is idealism? What are its main principles? Discuss. 3+7=10

আদৰ্শবাদ কি? ইয়াৰ মূল নীতিসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

6. Define sociology. What are the important methods of sociology? Discuss. 2+8=10

সমাজবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। সমাজবিজ্ঞানৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ পদ্ধতিসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is socialization? Discuss education as a socialization process. 3+7=10

সমাজীকৰণ কি? শিক্ষাক এক সমাজীকৰণ প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে আলোচনা কৰা।

7. What is meant by social change? Discuss its nature. 3+7=10

সামাজিক পৰিৱৰ্তনৰ অৰ্থ কি? ইয়াৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

(7)

Or / অথবা

What is social organization? What are its types? Discuss. 3+7=10

সামাজিক সংগঠন কি? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

***

2023

EDUCATION

Paper : EDU-HC-2026

(Development of Education in India—I)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What is Samavartana?

সমাবৰ্তন কি?

(b) _____ were the residential places of learning during Vedic period.

(Fill in the blank)

_____ বৈদিক যুগত শিক্ষাৰ আৰাসিক স্থান আছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(c) In which year the Baptist Church was established at Guwahati by the Missionaries?

গুৱাহাটীত কিমান চনত মিছনেৰীসকলৰ দ্বাৰা বেণ্ডিষ্ট চাৰ্ছ স্থাপন কৰা হৈছিল?

(d) Write the name of first Assamese newspaper.

প্রথম অসমীয়া বাতৰি-কাকতখনৰ নাম লিখা।

(e) Who recommended payment by result system in primary education?

প্রাথমিক শিক্ষাত ফলাফলভিত্তিক অনুদান ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ কোনে দিছিল?

(f) Regarding Wood's Despatch of 1854, which of the following statements is not true?

১৮৫৪ চনৰ উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ সন্দৰ্ভত তলৰ কোনটো কথা সঁচা নহয়?

(i) Grants-in-aid system was introduced

সহায়ক অনুদান ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল

(ii) Establishment of Universities was recommended

বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল

(iii) Establishment of Department of Education was recommended

শিক্ষা বিভাগ স্থাপনৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল

(iv) English as a medium of instruction at all levels of education was recommended

শিক্ষাৰ সকলো স্তৰতে শিক্ষাদানৰ মাধ্যম হিচাপে ইংৰাজী ভাষাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(g) In which year, the Simla Education Conference was held?

কোন চনত চিমলা শিক্ষা সন্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল?

(h) The problem of 'wastage' and 'stagnation' in primary education in India was first identified by _____ Committee.

(Fill in the blank)

ভাৰতৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাত 'অপচয়' আৰু 'স্থবিতা'ৰ সমস্যাটো প্ৰথমে _____ কমিটিয়ে চিনাক্ত কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) The All India Education Conference of Wardha held in 1937 was presided over by _____.

(Fill in the blank)

১৯৩৭ চনত অনুষ্ঠিত ৰৰ্ধাৰ সৰ্বভাৰতীয় শিক্ষা সন্মিলনৰ সভাপতিত্ব কৰিছিল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) Who advocated to establish the University Grants Commission?

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ স্থাপনৰ পৰামৰ্শ কোনে আগবঢ়াইছিল?

2. Answer the following questions briefly : $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write briefly about the curriculum of Madrassa.

মাদ্ৰাছাৰ পাঠ্যক্রমৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(b) Mention any two provisions of the Assam Primary Education Act, 1926.

১৯২৬ চনৰ অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা আইনৰ যি কোনো দুটা ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

(c) Write any two aims and objectives of Wood's Despatch.

উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ যি কোনো দুটা লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য লিখা।

(d) Write any two reasons for rejection of the Gokhale's Education Bill.

গোখলেৰ শিক্ষা বিলখন অগ্ৰাহ্য হোৱাৰ যি কোনো দুটা কাৰণ লিখা।

(e) Write any two recommendations of Sargent Report regarding pre-primary education.

প্ৰাক-প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সন্দৰ্ভত চাৰ্জেন্ট প্ৰতিবেদনৰ যি কোনো দুটা পৰামৰ্শ লিখা।

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Taxila as a centre of ancient education

প্ৰাচীন শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰ স্বৰূপে তক্ষশীলা

(b) Types of Indigenous Schools

দেশীয় বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাৰবোৰ

(c) Importance of the Charter Act, 1813

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ গুৰুত্ব

(d) The Hunter Commission and Grant-in-aid system

হাণ্টাৰ আয়োগ আৰু সহায়ক অনুদান ব্যৱস্থা

(e) Suggestions of Gokhale's Education Bill, 1911

১৯১১ চনৰ গোখলেৰ শিক্ষা বিলৰ পৰামৰ্শবোৰ

(f) Defects of primary education according to the Hartog Committee

হাৰ্টগ কমিটিৰ মত অনুসৰি প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ আসোঁৱাহবোৰ

4. What were the aims of education in Vedic period? Can they be realized in modern Indian education? $6+4=10$

বৈদিক যুগৰ শিক্ষাৰ লক্ষ্যবোৰ কি কি আছিল? আধুনিক ভাৰতীয় শিক্ষাত সেইবোৰ উপলব্ধি কৰিব পৰা যায়নে?

Or/ অথবা

Discuss the main characteristics of Buddhist system of education in India. 10

ভাৰতবৰ্ষৰ বৌদ্ধ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মূল বৈশিষ্ট্যবোৰ আলোচনা কৰা।

(6)

5. Discuss the educational activities of the East India Company. 10

ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ শৈক্ষিক কাৰ্যকলাপবোৰ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Give a brief account of the Orientalists and Anglicists controversy in the field of education in our country. How did these controversies come to the conclusion?

6+4=10

আমাৰ দেশত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰাচ্য-পাশ্চাত্যৰ বিবাদৰ এটা চমু বিৱৰণ দিয়া। এই বিবাদৰ কেনেকৈ সামৰণি ঘটিল?

6. Evaluate the recommendations of Wood's Despatch, 1854. 10

১৮৫৪ চনৰ উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শবোৰ মূল্যায়ন কৰা।

Or/ অথবা

Discuss the impact of the Hunter Commission on the subsequent development of education in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষাৰ পৰৱৰ্তী বিকাশত হাণ্টাৰ আয়োগৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

7. Evaluate the Basic Education System of 1937. 10

১৯৩৭ চনৰ বুনিয়াদী শিক্ষা আঁচনিৰ মূল্যায়ন কৰা।

(7)

Or/ অথবা

What were the aims of constituting the Calcutta University Commission? Discuss the main recommendations of the Calcutta University Commission regarding the Indian Universities. 2+8=10

কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগ গঠনৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি কি আছিল? ভাৰতবৰ্ষৰ বিশ্ববিদ্যালয়সমূহৰ ক্ষেত্ৰত কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয় আয়োগে আগবঢ়োৱা মূল পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰা।

***